

Na osnovu člana 81. stav 6. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07 i 32/08), federalni ministar prostornog uređenja, donosi

PRAVILNIK

O TEHNIČKIM PROPISIMA ZA DIMNJAKE U GRAĐEVINAMA

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim se pravilnikom, u svrhu ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu, propisuju tehnička svojstva za dimnjake u građevinama (u daljnjem tekstu: dimnjaci), zahtjevi za projektovanje, izvođenje, upotrebu, održavanje dimnjaka i drugi zahtjevi za dimnjake, te tehnička svojstva i drugi zahtjevi za građevinske proizvode namijenjene ugradnji u dimnjake (u daljnjem tekstu: građevinski proizvodi).

Član 2.

Projektovanje, građenje, održavanje i način korištenja građevine čiji je sastavni dio dimnjak moraju biti takvi da ispunjavaju zahtjeve propisane ovim Pravilnikom.

Član 3.

Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na samostojeći dimnjak i dimnjak koji je isključivo u funkciji proizvodnog pogona.

Član 4.

Pojedini pojmovi upotrebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

Dimnjak je dio građevinskog sklopa građevine, u obliku vertikalnog ili približno vertikalnog kanala postojan na požar čađi, koji služi za siguran i neometan odvod u vanjsku atmosferu dimnih gasova nastalih radom uređaja za loženje priključenog na dimnjak.

Montažni dimnjak je dimnjak koji se izvodi na gradilištu od međusobno usklađenih građevinskih proizvoda.

Predfabrikovani (sistemski) dimnjak je dimnjak sastavljen u proizvodnom pogonu izvan gradilišta od međusobno usklađenih građevinskih proizvoda i drugih proizvoda, koji se kao predfabrikovani građevinski proizvod ugrađuje u građevinu.

Zidani dimnjak je dimnjak koji se zida na gradilištu od punih opeka.

Dimovod je prolaz za provođenje produkata izgaranja u vanjsku atmosferu.

Rezervni dimnjak je dimnjak najmanje ploštine svijetlog otvora 200 cm² koji služi za priključenje uređaja za loženje na kruta goriva u vanrednim uslovima.

Član 5.

Vrste dimnjaka s obzirom na način izvođenja su:

- a) montažni,
- b) predfabrikovani (sistemski),
- c) zidani.

Svaki pojedini dimnjak iz stava 1. ovoga člana mora se izvoditi samo od istovrsnih i/ili kompatibilnih građevinskih proizvoda namijenjenih za izvođenje takvog dimnjaka.

Građevinski i drugi proizvodi iz stava 2. ovoga člana moraju biti međusobno usklađeni na način da, nakon izvođenja montažnog odnosno zidanog dimnjaka ili ugradnje predfabrikovanog dimnjaka, osiguravaju ispunjavanje zahtjeva utvrđenih ovim Pravilnikom.

Član 6.

Građevinski proizvodi na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik su:

- a) glineni/keramički proizvodi za dimnjake,
- b) metalni proizvodi za dimnjake,
- c) betonski proizvodi za dimnjake,
- d) predfabrikovani (sistemski) dimnjaci, te
- e) drugi građevinski proizvodi koji se ugrađuju zajedno s proizvodima iz ovog člana, a za koje su zahtjevi pobliže propisani u prilogima ovoga Pravilnika.

Član 7.

Dimnjaci i građevinski proizvodi, na koje se primjenjuje ovaj Pravilnik, moraju imati tehnička svojstva i ispunjavati druge zahtjeve propisane ovim Pravilnikom.

Odvođenjem dimnih gasova dimnjakom koji ima tehnička svojstva i ispunjava zahtjeve propisane ovim Pravilnikom postiže se ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu u odnosu na odvođenje dimnih gasova.

Član 8.

Zidani dimnjaci i građevinski proizvodi koji se koriste za njihovo zidanje, osim uslova propisanih ovim Pravilnikom moraju ispunjavati i uslove propisane tehničkim propisima za građevinske materijale koji se ugrađuju u zidane konstrukcije.

Nosiva konstrukcija dimnjaka i građevinski proizvodi koji se u nju ugrađuju, osim uslova propisanih ovim Pravilnikom moraju ispunjavati i uslove propisane posebnim propisom iz oblasti građevinarstva kojima se propisuje nosivost konstrukcija.

II TEHNIČKA SVOJSTVA ZA DIMNJAKE

Član 9.

Tehnička svojstva dimnjaka moraju biti takva da, tokom trajanja građevine uz propisano, odnosno projektom određeno izvođenje i održavanje dimnjaka, on podnese sve uticaje uobičajene upotrebe i uticaje iz okoliša, tako da tokom izvođenja i upotrebe dimnjaka:

- a) predvidiva djelovanja na građevinu ne prouzrokuju rušenje ili oštećenje dimnjaka,
- b) ne prouzrokuje, prenese i/ili širi požar,
- c) ne proizvode buku preko dozvoljenog nivoa prema posebnom propisu,
- d) uslijed odvođenja (oslobađanja) dimnih gasova iz ložišta ne budu ugrožena higijena, zdravlje ljudi i okoliš,
- e) se izbjegnu moguće ozljede korisnika,
- f) potrošnja energije bude jednaka propisanom nivou ili manjem od njega.

Osim uslova iz stava 1. ovoga člana, tehnička svojstva dimnjaka moraju biti usklađena s uređajem za loženje i njemu pripadajućom priključnom cijevi i/ili gorivom, koji se namjerava priključiti na dimnjak.

Tehnička svojstva iz stava 1. i 2. ovoga člana postižu se projektovanjem i izvođenjem dimnjaka u skladu s odredbama ovoga Pravilnika i priznatih tehničkih pravila.

Očuvanje tehničkih svojstava dimnjaka iz stava 1. i 2. ovoga člana postiže se održavanjem dimnjaka u skladu s odredbama ovoga Pravilnika i priznatih tehničkih pravila.

Član 10.

Kada je potrebna dodatna zaštita dimnjaka ili dijelova građevine izloženih nepovoljnom uticaju dimnjaka radi ispunjavanja propisanih tehničkih svojstava, ta će se zaštita smatrati sastavnim dijelom tehničkog rješenja dimnjaka.

Član 11.

Tehnička svojstva dimnjaka moraju biti takva da, osim ispunjavanja zahtjeva iz ovoga Pravilnika budu ispunjeni i zahtjevi posebnih propisa iz oblasti građevinarstva kojima se uređuje ispunjavanje drugih bitnih zahtjeva za građevinu.

Član 12.

Dimnjak nakon rekonstrukcije, odnosno adaptacije, građevine čiji je sastavni dio, a čijom se rekonstrukcijom, odnosno adaptacijom, uticalo na zatečena tehnička svojstva dimnjaka, mora imati jednaka ili povoljnija tehnička svojstva nego prije rekonstrukcije odnosno adaptacije.

Dimnjak nakon promjene uređaja za loženje i/ili promjene goriva mora imati tehnička svojstva u skladu sa članom 9. stav 1. i 2. te članom 11. ovoga Pravilnika.

III GRAĐEVINSKI PROIZVODI ZA DIMNJAKE

Član 13.

Građevinski proizvodi za dimnjake proizvode se u proizvodnim pogonima izvan gradilišta.

Član 14.

Građevinski proizvod smije se ugraditi u dimnjak odnosno u građevinu vezano za izvedbu dimnjaka ako ispunjava zahtjeve propisane ovim Pravilnikom i ako je za njega izdat certifikat o uskladenosti u skladu s odredbama Pravilnika o certifikaciji građevinskih proizvoda, materijala i opreme koji su u upotrebi, odnosno koji se ugrađuju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 81/07) (u daljnjem tekstu: Pravilnik o certifikaciji).

U slučaju neusklađenosti građevinskog proizvoda sa tehničkim specifikacijama za taj proizvod, proizvođač građevinskog proizvoda mora odmah prekinuti proizvodnju i poduzeti mjere radi utvrđivanja i otklanjanja grešaka koje su uzrokovale neusklađenost.

Ako dođe do isporuke neusklađenog građevinskog proizvoda, proizvođač odnosno uvoznik, mora bez odgode, obavijestiti o neusklađenosti toga proizvoda sve kupce, distributere, ovlaštenu pravno lice koje je sudjelovalo u potvrđivanju uskladenosti i Federalno ministarstvo prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Proizvođač odnosno uvoznik i distributer građevinskog proizvoda dužni su poduzeti odgovarajuće mjere u cilju održavanja svojstava građevinskog proizvoda tokom rukovanja, skladištenja i prevoza, a izvođač dimnjaka tokom prevoza, rukovanja, skladištenja i ugradnje građevinskog proizvoda.

Član 15.

Tehnička odnosno specificirana svojstva, potvrđivanje uskladenosti, te označavanje građevinskih proizvoda, posebnosti pri projektovanju i građenju građevina koje sadrže dimnjak, te potrebni kontrolni postupci, kao i drugi zahtjevi koje moraju ispunjavati građevinski proizvodi, određeni su u prilogima ovog Pravilnika i to za:

- a) glinene/keramičke, betonske i metalne proizvode za dimnjake u Prilogu »A«,
- b) predfabrikovane (sistemske) dimnjake u Prilogu »B«.

Potvrđivanje uskladenosti proizvoda koji nisu obuhvaćeni normama ili znatno odstupaju od harmoniziranih normi na koje upućuju prilozima iz stava 1. ovoga člana provodi se prema tehničkim dopuštenjima za te proizvode.

Potvrđivanje uskladenosti u smislu stava 1. i 2. ovoga člana obuhvata radnje ocjenjivanja uskladenosti građevinskih proizvoda te, ovisno o propisanom sistemu ocjenjivanja, uskladenosti i izdavanje certifikata unutarnje kontrole proizvodnje građevinskih proizvoda odnosno izdavanje certifikata uskladenosti građevinskih proizvoda.

IV PROJEKTOVANJE DIMNJAKA

Član 16.

Projektovanjem dimnjaka moraju se, za građenje i projektovani upotrebni vijek građevine, predvidjeti svi uticaji na dimnjak koji proizlaze iz načina i redoslijeda građenja građevina koje sadrže dimnjak i izvođenja dimnjaka, te predvidivih uslova uobičajene upotrebe građevine i predvidivih uticaja okoliša na građevinu.

Projektom građevine u dijelu u kojem se odnosi na dimnjak mora se, u skladu s ovim Pravilnikom, dokazati da će građevina tokom građenja i projektovanog upotrebno vijeka ispunjavati bitne zahtjeve mehaničke otpornosti i stabilnosti, zaštite od požara, zaštite od buke, higijene, zdravlja i zaštite okoliša, sigurnosti u korištenju, te uštede energije i toplotne zaštite građevine u odnosu na odvođenje dimnih gasova.

Kada je, radi ispunjavanja zahtjeva iz ovoga Pravilnika, potrebna dodatna zaštita dimnjaka, ta će se zaštita smatrati sastavnim dijelom tehničkog rješenja dimnjaka.

Član 17.

Ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu u skladu sa članom 7. stav 2. ovog Pravilnika u odnosu na odvođenje dimnih gasova dokazuje se:

- a) proračunom nosivosti i upotrebljivosti nosivog dijela dimnjaka,
- b) proračunom svijetlog otvora u odnosu na ogrjevnu vrijednost (sastav) goriva, vrstu i priključnu snagu predviđenog uređaja za loženje i visinu dimnjaka,
- c) određivanjem minimalne udaljenosti plašta dimnjaka od zapaljivih i nezapaljivih dijelova građevine oko dimnjaka.

Proračuni iz stava 1. ovog člana provode se primjenom odgovarajućih proračunskih postupaka koji se po potrebi dopunjuju ispitivanjima, pri čemu se u obzir uzimaju svi mjerodavni parametri.

Proračunski i drugi modeli moraju biti takvi da, uzimajući u obzir pouzdanost ulaznih podataka i tačnost izvođenja, odgovaraju ponašanju dimnjaka tokom izvođenja i upotrebe.

Član 18.

Na projektovanje dimnjaka primjenjuju se bosanskohercegovački standardi iz Priloga »C« ovoga Pravilnika i priznata tehnička pravila koja nisu u suprotnosti sa odredbama ovog pravilnika.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, dopuštena je primjena i drugih pravila projektovanja dimnjaka koja se razlikuju od pravila utvrđenih bosanskohercegovačkim standardima iz Priloga »C« ovoga Pravilnika, uz uslov da se dokaže da se primjenom tih pravila ispunjavaju zahtjevi propisani ovim Pravilnikom najmanje na nivou određenom tim normama.

Prilogom »C« ovoga Pravilnika pobježe se određuje projektovanje dimnjaka.

Član 19.

Svijetli otvor dimovodnog kanala mora biti takvih dimenzija da osigurava podpritisak odnosno nadpritisak za sigurne uslove izgaranja s obzirom na vrstu, broj i snagu predviđenih uređaja za loženje i odabranu visinu dimnjaka.

Na jednu dimovodnu cijev smiju se priključiti samo kompatibilni uređaji za loženje koji koriste istu vrstu goriva.

U prostoru oko izlaznog otvora dimnjaka ne smiju se nalaziti prepreke koje bi ometale i/ili onemogućavale ispuštanje dimnih gasova u vanjsku atmosferu i/ili koje bi na drugi način ugrožavale i/ili onemogućile ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu i drugih uslova koje mora ispunjavati građevina.

Nadvišenja dimnjaka iznad kosih krovova i terasa ili drugih dijelova građevine određuju se u projektu građevine.

Pri gradnji nove građevine koja je viša od okolnih građevina moraju se osigurati sva potrebna nadvišenja za dimnjake zatečenih okolnih građevina radi osiguranja nesmetanog odvođenja dimnih gasova tim dimnjacima.

Pristup dimnjaku mora biti takav da omogući održavanje dimnjaka na siguran način.

Zidani dimnjaci smiju se zidati punom opekom najmanje razreda čvrstoće na pritisak 15 N/mm² razreda proizvodnje I u skladu s odredbama posebnog propisa.

Na priključnu cijev, kada je ona sastavni dio dimnjaka, primjenjuju se svi zahtjevi ovoga Pravilnika koji se primjenjuju na dimnjak.

Član 20.

Sadržaj glavnog projekta građevine u dijelu koji se odnosi na tehničko rješenje dimnjaka i uslove za njegovo izvođenje i održavanje, ako ovim Pravilnikom za pojedine vrste građevina nije drukčije određeno, obuhvaćen je:

- a) arhitektonskim i/ili građevinskim projektom,
- b) mašinskim projektom.

Arhitektonski ili građevinski projekt, u dijelu koji se odnosi na tehničko rješenje vanjskog oblikovanja dimnjaka i pristupa dimnjaku, mora obavezno sadržavati:

a) u tehničkom opisu:

- opis i zahtjeve za završnu obradu vanjskih ploha dimnjaka,
- opis i zahtjeve za požarnu otpornost nosivog dijela dimnjaka i dijelova građevine koji se nalaze u prostoru nepovoljnog toplinskog uticaja dimnjaka,
- opis i zahtjeve za naprave za pristup dimnjaku,

b) u programu kontrole i osiguranja kvalitete:

- svojstva koja moraju imati građevinski proizvodi koji se ugrađuju kao završna obrada vanjskih ploha dimnjaka i naprava za pristup dimnjaku,
- razred nezapaljivosti ili zapaljivosti dijelova građevine koji se nalaze u prostoru nepovoljnoga toplotnog uticaja dimnjaka te njihovu minimalnu međusobnu udaljenost,
- druge uslove značajne za ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Pravilnikom i drugim propisima.

c) u nacrtima:

- broj i položaj priključaka uređaja za loženje,
- položaj dimnjaka u građevini,
- položaj izlaznog otvora dimnjaka i njegova visina iznad krova građevine i/ili nadvišenja u odnosu na prepreke koje se nalaze u prostoru uticaja izlaznog otvora,
- položaj naprava za pristup dimnjaku i pristupnih otvora s vratašcima za kontrolu i čišćenje.

Građevinski projekt u dijelu koji se odnosi na tehničko rješenje nosive konstrukcije dimnjaka mora sadržavati dijelove propisane posebnim propisom iz oblasti građevinarstva za odgovarajuću vrstu konstrukcije.

Mašinski projekt u dijelu koji se odnosi na tehničko rješenje dimnjaka mora obavezno sadržavati:

a) u tehničkom opisu:

- uslove kompatibilnosti dimnjaka i uređaja za loženje,
- opis dimnjaka sa dimenzijama i opisom svijetlog otvora dimovoda,
- opis svojstva dimnjaka za projektom predviđen uređaj ili uređaje za loženje i alternativna rješenja u smislu:
 - temperaturne upotrebljivosti
 - dopuštenog podpritiska ili nadpritiska
 - postojanosti na čađ
 - postojanosti na kondenzat
 - otpornosti na koroziju
 - otpornosti na toplotnu vodljivost
 - otpornosti na požar čađi
 - karakteristike dimnih gasova u skladu s projektom predviđenog sistema grijanja građevine za svaki pojedini priključeni uređaj za loženje i/ili goriva
- opis načina izvođenja mašinskim projektom obuhvaćenog dijela dimnjaka i ugradnje građevinskih proizvoda,
- opis i način priključenja spojne dimovodne cijevi na priključak dimnjaka,
- opis i zahtjevi za vratašca za kontrolu i čišćenje,
- način prihvata i odvodnje kondenzata;

b) u proračunu:

- podatke o predvidivim djelovanjima i uticajima na dijelove dimnjaka obuhvaćene mašinskim projektom,
- proračun svijetlog otvora dimovoda za odabrane karakteristike uređaja za loženje i/ili goriva i odgovarajuće karakteristike dimnih gasova,
- proračun potrebne protupožarne i toplinske izolacije,
- broj i položaj priključaka uređaja za loženje,
- proračun korisne visine dimnjaka;

c) u programu kontrole i osiguranja kvalitete:

- svojstva koja moraju imati građevinski proizvodi koji se ugrađuju u mašinskim projektom obuhvaćeni dio dimnjaka,
- uslovi izvođenja i drugi zahtjevi koji moraju biti ispunjeni tokom izvođenja dimnjaka, a koji imaju uticaj na postizanje projektiranih odnosno propisanih svojstava dimnjaka i ispunjenja bitnih zahtjeva za dimnjak i građevinu,
- zahtjevi učestalosti periodičnih pregleda,
- pregled i opis potrebnih kontrolnih postupaka ispitivanja i zahtijevanih rezultata kojima će se dokazati uskladenost sa svojstvima predviđenim projektom,
- druge uslove značajne za ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Pravilnikom i posebnim propisima,
- zahtjeve za održavanje dimnjaka koji moraju biti takvi da se tokom trajanja građevine očuvaju njezina tehnička svojstva i ispunjavaju zahtjevi određeni projektom građevine i propisima u skladu s kojim je dimnjak izveden.

Član 21.

Izuzetno od odredbe člana 20. ovoga Pravilnika glavni projekt jednostavne građevine u dijelu koji se odnosi na dimnjak mora sadržavati:

a) u tehničkom opisu:

- opis oblikovnog rješenja i pristupa dimnjaku,
- opis konstrukcije dimnjaka,
- opis svojstva dimnjaka s dimenzijama i opisom svijetlog otvora dimovoda za odabrane karakteristike uređaja za loženje i/ili goriva i odgovarajuće karakteristike dimnih gasova, te zahtjeve za građevinske proizvode,
- opis i zahtjeve za požarnu otpornost dijelova građevine koji se nalaze u prostoru nepovoljnoga toplinskog uticaja dimnjaka,
- podatke o načinu izvođenja dimnjaka,
- zahtjeve za održavanje dimnjaka koji moraju biti takvi da se tokom trajanja građevine očuvaju njezina tehnička svojstva i ispunjavaju zahtjevi određeni projektom građevine i propisima u skladu s kojim je dimnjak izveden,
- opis načina izvođenja dimnjaka i ugradnje građevinskih proizvoda,
- opis i način priključenja uređaja za loženje na priključak dimnjaka;

b) u nacrtima:

- položaj dimnjaka u građevini,
- položaj izlaznog otvora dimnjaka i njegova visina iznad krova građevine i/ili nadvišenja u odnosu na prepreke koje se nalaze u prostoru uticaja izlaznog otvora,
- položaj, naprava za pristup dimnjaku i pristupnih otvora sa vratašcima za kontrolu i čišćenje.

Član 22.

Ako projekt dimnjaka radi ispunjavanja uslova iz člana 20. i 21. ovog Pravilnika određuje primjenu standarda iz odgovarajućeg priloga ovog Pravilnika i priznatim tehničkim pravilima koja nisu u suprotnosti sa odredbama ovog pravilnika na način određen tim prilogom, smatra se da dimnjak ispunjava propisane zahtjeve u dijelu standardom uređenog područja.

Član 23.

Projekti građevina stambene i stambeno-poslovne namjene obavezno sadrže i tehničko rješenje rezervnih dimnjaka.

Broj i raspored rezervnih dimnjaka iz stava 1. ovoga člana određuje se tako da svaka stambena jedinica ima najmanje jedan priključak na rezervni dimnjak.

Na jednu dimovodnu cijev rezervnog dimnjaka dopušteno je priključivanje najviše pet ložišta na kruto gorivo.

Izuzetno od stava 1. ovoga člana obaveza davanja tehničkog rješenja rezervnog dimnjaka u projektu građevine ne odnosi se na jednostavne građevine.

Član 24.

Osim uslova propisanih odredbama od člana 16. do 23. ovoga Pravilnika, projekt rekonstrukcije odnosno adaptacije građevine kojim se utiče na tehnička svojstva dimnjaka obavezno mora sadržavati podatke o utvrđenim zatečenim tehničkim svojstvima dimnjaka.

Zatečena tehnička svojstva dimnjaka utvrđuju se uvidom u dokumentaciju građevine, ispitivanjima, proračunima i/ili na drugi primjeren način.

V IZVOĐENJE I UPOTREBLJIVOST DIMNJAKA

Član 25.

Građenje građevine koja sadrži dimnjak mora biti takvo da dimnjak ima propisana tehnička svojstva i da ispunjava druge zahtjeve propisane ovim Pravilnikom, u skladu s tehničkim rješenjem građevine i uslovima za građenje utvrđenim projektom, te da se osigura očuvanje tih svojstava i upotrebljivost građevine tokom njezinog trajanja.

Pri izvođenju dimnjaka izvođač je dužan pridržavati se dijela projekta koji se odnosi na dimnjak, tehničkih uputa za ugradnju i upotrebu građevinskih proizvoda i odredaba ovoga Pravilnika i priznatih tehničkih pravila koja nisu u suprotnosti sa odredbama ovog pravilnika.

Član 26.

Kod preuzimanja građevinskog proizvoda namijenjenog ugradnji u dimnjak, izvođač dimnjaka mora utvrditi:

- a) da li je građevinski proizvod isporučen s oznakom u skladu s Pravilnikom o certifikaciji kojim se uređuje označavanje građevinskih proizvoda i podudaraju li se podaci na dokumentaciji s kojom je građevinski proizvod isporučen s podacima u propisanoj oznaci,
- b) da li je građevinski proizvod isporučen s tehničkim uputama za ugradnju i upotrebu,
- c) da li su svojstva, uključujući i rok upotrebe građevinskog proizvoda, te podaci značajni za njegovu ugradnju, upotrebu i uticaj na svojstva i trajnost dimnjaka, uskladjeni svojstvima i podacima određenim glavnim projektom.

Utvrđeno stanje iz stava 1. ovoga člana zapisuje se u građevinskom dnevniku u skladu s Uredbom o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 29/07 i 34/08), (u daljnjem tekstu: Uredba o uređenju gradilišta), a dokumentacija s kojom je građevinski proizvod isporučen pohranjuje se među dokaze o uskladjenosti građevinskih proizvoda koje izvođač mora imati na gradilištu.

Član 27.

Prije pristupanja izvođenju dimnjaka obavezno se provjerava položaj (visina, udaljenost i dr.) postojećih prepreka dimnim gasovima odnosno nadvišenja okolnih građevina koje se nalaze u prostoru uticaja izlaznog otvora dimnjaka (u daljnjem tekstu: prepreke), te se o tome sačinjava skica i utvrđuje usklađenost stvarnog i projektiranog stanja. Skica i utvrđeno stanje unosi se u građevinski dnevnik.

U slučaju da položaj prepreka iz stava 1. ovoga člana ne odgovara položaju predviđenom glavnim projektom, nastavak izvođenja dimnjaka dopušten je nakon izrade dijela izvedbenog projekta s dopunjenim tehničkim rješenjem dimnjaka koje je usklađeno sa stvarnim stanjem.

Član 28.

Zabranjena je ugradnja građevinskog proizvoda koji:

- a) je isporučen bez oznake u skladu s Pravilnikom o certifikaciji,
- b) je isporučen bez tehničke upute za ugradnju i upotrebu,
- c) nema svojstva zahtijevana projektom građevine ili mu je istekao rok upotrebe, odnosno o kojem podaci značajni za ugradnju, upotrebu i uticaj na svojstva i trajnost dimnjaka nisu uskladjeni podacima određenim glavnim projektom.

Član 29.

Uslovi za izvođenje dimnjaka određuju se najmanje u skladu s odredbama Priloga »D« ovoga Pravilnika, u programu kontrole i osiguranja kvaliteta, koji je sastavni dio glavnog projekta građevine.

Izvođenje dimnjaka mora biti uskladjeno uslovima utvrđenim programom kontrole i osiguranja kvaliteta, kojima se mora osigurati da dimnjak ima tehnička svojstva i ispunjava zahtjeve određene projektom i ovim Pravilnikom.

Kada je tehničko rješenje dimnjaka, odnosno kada su uslovi u kojima se izvode radovi i druge okolnosti koje mogu biti od uticaja na tehnička svojstva dimnjaka, takvi, da nisu obuhvaćeni odredbama Priloga »D« ovoga Pravilnika, tada se programom kontrole i osiguranja kvaliteta moraju urediti posebni uslovi izvođenja dimnjaka kojima se ispunjava zahtjev iz stava 2. ovoga člana.

Prilogom »D« ovoga Pravilnika pobliže se određuje izvođenje, dokazivanje upotrebljivosti, naknadno dokazivanje tehničkih svojstava i održavanje dimnjaka.

Član 30.

Smatra se da dimnjak ima tehnička svojstva predviđena projektom i da je upotrebljiv ako:

- a) su građevinski proizvodi ugrađeni u dimnjak na propisani način i imaju certifikat o uskladenosti prema članu 14. stavu 1. ovog Pravilnika,
- b) su uslovi građenja i druge okolnosti, koje mogu biti od uticaja na tehnička svojstva dimnjaka, bile uskladjene zahtjevima iz projekta,
- c) dimnjak ima dokaze nepropusnosti kada je takav dokaz propisan kao obavezan odnosno zahtijevan projektom, te ako o svemu određenom tačkama a), b) i c) ovoga stava postoje propisani zapisi i/ili dokumentacija.

Smatra se da je upotrebljivost dimnjaka dokazana ako su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovoga člana i iz člana 27. ovog Pravilnika.

Član 31.

Ako se utvrdi da dimnjak nema projektom predviđena tehnička svojstva, mora se provesti naknadno dokazivanje da dimnjak ispunjava zahtjeve iz ovog Pravilnika.

Dokaz iz stava 1. ovoga člana smatra se dijelom izvedbenog projekta.

U slučaju da se dokaže da postignuta tehnička svojstva dimnjaka ne ispunjavaju zahtjeve ovog Pravilnika mora se izraditi projekt sanacije.

VI ODRŽAVANJE DIMNJAKA

Član 32.

Održavanje dimnjaka mora biti takvo da se tokom trajanja građevine očuvaju njegova tehnička svojstva i ispunjavaju zahtjevi određeni projektom građevine i ovim Pravilnikom, te drugi bitni zahtjevi koje građevina mora ispunjavati u skladu s posebnim propisima.

Održavanje dimnjaka koji je izveden odnosno koji se izvodi u skladu s prije važećim propisima mora biti takvo da se tokom trajanja građevine očuvaju njegova tehnička svojstva i ispunjavaju zahtjevi određeni projektom građevine i propisima u skladu s kojima je dimnjak izveden.

Član 33.

Održavanje dimnjaka podrazumijeva:

- a) redovite preglede dimnjaka, u razmacima i na način određen projektom građevine, ovim Pravilnikom i/ili posebnim propisima,
- b) vanredne preglede dimnjaka nakon vanrednog događaja ili po inspekcijskom nadzoru,
- c) izvođenje radova kojima se dimnjak zadržava ili se vraća u stanje određeno projektom građevine i ovim Pravilnikom odnosno propisom u skladu s kojim je dimnjak izveden.

Ispunjavanje propisanih uslova održavanja dimnjaka, dokumentira se u skladu s projektom građevine te:

- a) izvještajima o pregledima i ispitivanjima dimnjaka,
- b) zapisima o radovima održavanja,
- c) na drugi prikladan način, ako ovim Pravilnikom ili drugim propisima nije što drugo određeno.

Izvođenjem radova iz stava 1. podstava 3. ovoga člana smatra se i zamjena dimovodne cijevi postojećeg dimnjaka ugradnjom predfabrikovane dimovodne cijevi. Ugradnja predfabrikovane dimovodne cijevi provodi se u skladu s Prilogom »D« ovoga Pravilnika, uz uslov da se tim radovima ne utiče na zatečena svojstva dimnjaka odnosno građevine, koja nisu u vezi s odvođenjem dimnih gasova tim dimnjakom.

Član 34.

Za održavanje dimnjaka dopušteno je koristiti samo one građevinske proizvode za koje su ispunjeni propisani uslovi i za koje je izdat certifikat o usklađenosti prema odredbama Pravilnika o certifikaciji.

Održavanjem građevine ili na bilo koji drugi način ne smiju se ugroziti tehnička svojstva i ispunjavanje propisanih zahtjeva za dimnjak.

Član 35.

Na izvođenje radova na održavanju dimnjaka primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na izvođenje dimnjaka.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

Prilozi »A«, »B«, »C« i »D« s odgovarajućim sadržajem sastavni su dio ovog Pravilnika.

Član 37.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju se primjenjivati priznata tehnička pravila u dijelu koja se odnose na odredbe ovog Pravilnika, sadržana u:

- Pravilniku o obaveznom atestiranju elemenata tipnih građevinskih konstrukcija na otpornost prema požaru te o uslovima kojima moraju udovoljavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda (»Službeni list« 24/90 i Uredbi sa zakonskom snagom objavljena u "Službenom listu R BiH", broj 16/92.),.

Glavni projekt u kojemu je tehničko rješenje dimnjaka dato prema priznatim tehničkim pravilima iz stava 1. ovoga člana, smatrat će se valjanim dokumentom za izdavanje odobrenja za građenje do 01.07.2009.godine.

Član 38.

U građevinu koja se izvodi prema građevinskoj dozvoli čiji je sastavni dio glavni projekt izrađen u skladu s priznatim tehničkim pravilima iz člana 37. stav 1. ovog Pravilnika smije se ugraditi građevinski proizvod specificiran prema ovom Pravilniku ako ima odgovarajuća ili povoljnija tehnička svojstva, ako je to određeno izvedbenim projektom i ako je u skladu s tim projektom utvrđeno da je upotrebljiv za tu građevinu uključujući uslove njegove ugradnje i uticaje okoline.

Radi provedbe odredbi iz stava 1. ovoga člana za dio dimnjaka koji je izveden do početka ugradnje građevinskih proizvoda specificiranih prema ovom Pravilniku, mora se evidentirati stanje izvedenih radova u skladu s odredbama Uredbe o uređenju gradilišta.

Izvedbeni projekt građevine iz stava 1. ovoga člana u dijelu u kojem se odnosi na dimnjak, za ugradnju građevinskih proizvoda specificiranih prema ovom Pravilniku mora sadržavati detaljnu razradu programa kontrole i osiguranja kvaliteta iz glavnog projekta kojom će se, u skladu s ovim Pravilnikom, odrediti osobito:

- a) svojstva koja moraju imati građevinski proizvodi koji se ugrađuju u dimnjak, uključivo odgovarajuće podatke propisane odredbama o označavanju građevinskih proizvoda prema prilogima ovoga Pravilnika,
- b) ispitivanja i postupci dokazivanja upotrebljivosti dimnjaka,
- c) uslovi građenja građevine i drugi zahtjevi koji moraju biti ispunjeni tokom izvođenja dimnjaka, a koji imaju uticaj na postizanje projektiranih odnosno propisanih tehničkih svojstava dimnjaka i ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, te
- d) druge uslove značajne za ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Pravilnikom i posebnim propisima, uključivo i ocjenu međusobne usklađenosti načina dokazivanja upotrebljivosti dijela dimnjaka izvedenog do početka ugradnje građevinskih proizvoda specificiranih prema ovom Pravilniku i kasnije izvedenog dijela dimnjaka.

Član 39.

Ako za projektovanje dimnjaka uskladjeno članu 18. stavu 1. ovoga Pravilnika nema tehničkih specifikacija na koje upućuju standardi iz Priloga »C« ovoga Pravilnika, primjenjuju se odredbe odgovarajućih priznatih tehničkih pravila koje nisu u suprotnosti sa Zakonom, ovim Pravilnikom i standardima na koje ovaj Pravilnik upućuje, a za određivanje kojih je u skladu sa odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 2/06, 72/07 i 32/08) odgovoran projektant.

Član 40.

Nakon 01.07.2009.godine prestaju se primjenjivati priznata tehnička pravila za dokazivanje upotrebljivosti građevinskih proizvoda za koje je potvrđivanje uskladenosti uređeno priložima ovoga Pravilnika, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Postupci izdavanja izvještaja o ispitivanju građevinskih proizvoda iz stava 1. ovoga člana započeti do 01.07.2009.godine dovršit će se prema tim tehničkim pravilima.

Izvještaji o ispitivanju građevinskih proizvoda iz stava 1. ovoga člana izdane prema priznatim tehničkim pravilima, priznaju se kao dokaz upotrebljivosti tih građevinskih proizvoda do datuma važenja koji je u njima određen.

Član 41.

Za projektovanje, izvođenje i održavanje dimnjaka mogu se koristiti i građevinski proizvodi na koje ovaj Pravilnik ne upućuje ako:

- je za te građevinske proizvode utvrđena usklađenost prema odredbama Pravilnika o certifikaciji,
- su ti proizvodi upotrebljivi u Bosni i Hercegovini obzirom na geografske, klimatske i druge karakteristike Bosne i Hercegovine.

U dimnjak koji se izvodi prema građevinskoj dozvoli čiji je sastavni dio glavni projekt izrađen u skladu s tehničkim specifikacijama na koje upućuje ovaj Pravilnik, građevinski proizvod iz stava 1. ovog člana smije se ugraditi ako ima odgovarajuća ili povoljnija tehnička svojstva, ako je to određeno izvedbenim projektom i ako je u skladu s tim projektom utvrđeno da je upotrebljiv za taj dimnjak uključujući uslove njegove ugradnje i uticaje okoline.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, odgovarajuće se primjenjuju odredbe člana 38. stav 2. i 3. ovog Pravilnika.

Član 42.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

MINISTAR

mr. sc. Salko Obhodžić, s.r.

Sarajevo, juli 2008.godine

PRILOG A

GLINENI/KERAMIČKI, BETONSKI I METALNI PROIZVODI ZA DIMNJAKE

A.1. Područje primjene

A.1.1. Ovim se Prilogom u skladu sa članom 15. stav 1. ovog Pravilnika propisuju tehnička svojstva, način potvrđivanja uskladjenosti i drugi zahtjevi za glinene/keramičke, betonske i metalne proizvode za dimnjake.

A.1.2. Tehnička svojstva i drugi zahtjevi, te potvrđivanje uskladjenosti glinenih/keramičkih, betonskih i metalnih proizvoda za dimnjake određuju se odnosno provode, ovisno o vrsti proizvoda, prema odgovarajućim normama navedenim u tački A.5.1. ovoga Priloga, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Pravilnika te u skladu s odredbama posebnog propisa.

A.1.3. Glineni/keramički, betonski i metalni građevinski proizvodi za dimnjake koriste se za izvođenje montažnih odnosno zidanih dimnjaka u građevinama.

A.2. Specificirana svojstva, potvrđivanje uskladjenosti i označavanje

A.2.1. Specificirana svojstva

A.2.1.1. Tehnička svojstva glinenih/keramičkih proizvoda za dimnjake moraju ispunjavati opće i posebne zahtjeve bitne za svojstva dimnjaka i ovisno o vrsti proizvoda moraju biti specificirana prema normama BAS EN 1457, BAS EN 1806 i BAS EN 13502, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Pravilnika.

A.2.1.2. Vrste glinenih/keramičkih proizvoda za dimnjake su:

- a) dimovodne cijevi,
- b) dimovodni elementi s jednom stijjenkom,
- c) izlazni nastavci,
- d) vanjski plaštevci za systemske dimnjake.

A.2.1.3. Tehnička svojstva betonskih proizvoda za dimnjake moraju ispunjavati opće i posebne zahtjeve bitne za svojstva dimnjaka i ovisno o vrsti proizvoda moraju biti specificirana prema normama BAS EN 1858 i BAS EN 12446, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Pravilnika.

A.2.1.4. Vrste betonskih proizvoda za dimnjake su:

- a) dimovodne cijevi,
- b) dimovodni elementi,
- c) elementi plašta.

A.2.1.5. Tehnička svojstva metalnih proizvoda za dimnjake moraju ispunjavati opće i posebne zahtjeve bitne za svojstva dimnjaka i ovisno o vrsti proizvoda moraju biti specificirana prema normi BAS EN 1856-1, i normi BAS EN 1856-2, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Pravilnika.

A.2.1.6. Vrste metalnih proizvoda za dimnjake su:

- a) metalne dimovodne cijevi i propadajući dijelovi,
- b) priključni element (priključna cijev).

A.2.1.7. Tehnička svojstva glineno/keramičkih, betonskih i metalnih proizvoda za dimnjake specificiraju se u projektu građevine.

A.2.2. Potvrđivanje uskladjenosti

A.2.2.1. Potvrđivanje uskladjenosti glinenih/keramičkih proizvoda za dimnjake, ovisno o vrsti proizvoda, provodi se prema tačkama A.2.2.1.1., A.2.2.1.2. i A.2.2.1.3. ovoga Priloga, normama na koje upućuju norme iz tih tačaka te odredbama ovoga Priloga i posebnog propisa.

A.2.2.1.1. Potvrđivanje uskladjenosti dimovodnih cijevi provodi se prema odredbama Dodatka za norme BAS EN 1457.

A.2.2.1.2. Potvrđivanje uskladjenosti dimovodnih elemenata za dimnjake s jednom stijjenkom provodi se u skladu s normom BAS EN 1806, primjenom sustava ocjenjivanja uskladjenosti 2+ prema posebnom propisu, za sve značajke dimovodnih elemenata sadržane u Tablici B1. Dodatka B norme BAS EN 1443.

A.2.2.1.3. Potvrđivanje uskladjenosti izlaznih nastavaka provodi se prema odredbama Dodatka ZA norme BAS EN 13502.

A.2.2.2. Potvrđivanje uskladjenosti, betonskih proizvoda za dimnjake, ovisno o vrsti, provodi se prema odredbama Dodatka ZA norma BAS EN 1858 i norme BAS EN 12446, normama na koje te norme upućuju te odredbama ovoga Priloga i posebnog propisa.

A.2.2.3. Potvrđivanje uskladjenosti metalnih proizvoda za dimnjake, ovisno o vrsti, provodi se prema odredbama Dodatka ZA norma BAS EN 1856-1 i BAS EN 1856-2, normama na koje te norme upućuju te odredbama ovoga

Priloga i posebnog propisa.

A.2.3. Označavanje

A.2.3.1. Glineni/keramički, betonski i metalni proizvodi za dimnjake označavaju se, na otpremnici i na ambalaži odnosno na proizvodu, ovisno o vrsti proizvoda prema tačkama A.2.3.1.1., A.2.3.1.2. i A.2.3.1.3. ovoga Priloga. Oznaka mora obvezno sadržavati upućivanje na odgovarajuću normu, a u skladu s posebnim propisom.

A.2.3.1.1. Glineno/keramički proizvod za dimnjake označava se prema normama BAS EN 1457, BAS EN 1806 i BAS EN 13502.

A.2.3.1.2. Betonski proizvod za dimnjake označava se prema normama BAS EN 1858 i BAS EN 12446.

A.2.3.1.3. Metalni proizvod za dimnjake označava se prema normama BAS EN 1856-1 i BAS EN 1856-2.

A.3. Ispitivanje

A.3.1. Uzimanje uzoraka glinenih/keramičkih proizvoda za dimnjake radi ispitivanja i ispitivanje svojstava glinenog/keramičkog proizvoda za dimnjake provodi se, ovisno o vrsti proizvoda, prema normama BAS EN 1457, BAS EN 1806 i BAS EN 13502, i normama na koje te norme upućuju.

A.3.2. Uzimanje uzoraka betonskih proizvoda za dimnjake radi ispitivanja i ispitivanje svojstava betonskog proizvoda za dimnjake provodi se, ovisno o vrsti proizvoda, prema normama BAS EN 1858 i BAS EN 12446 i normama na koje te norme upućuju.

A.3.3. Uzimanje uzoraka metalnih proizvoda za dimnjake radi ispitivanja i ispitivanje svojstava metalnog proizvoda za dimnjake provodi se prema normama BAS EN 1856-1 i BAS EN 1856-2 i normama na koje te norme upućuju.

A.4. Kontrola građevinskih proizvoda prije ugradnje

A.4.1. Glineno/keramički, betonski i metalni proizvodi za dimnjake proizvedene prema tehničkoj specifikaciji za kojeg je uskladenost potvrđena na način određen ovim Prilogom i izdana isprava o uskladenosti, smije se ugraditi u građevinu ako je element sukladan zahtjevima iz projekta te građevine.

A.4.2. Prije ugradnje glinenog/keramičkog, betonskog i metalnog proizvoda za dimnjake provode se odgovarajuće nadzorne radnje prema priznatim tehničkim pravilima i odredbama ovog pravilnika i kontrolne radnje određene Prilogom »D« ovoga Pravilnika.

A.5. Popis norma

A.5.1. Norme za glinene/keramičke, betonske metalne građevinske proizvode

BAS EN 1443:2005 Dimnjaci – Opći zahtjevi (EN 1443:2003)

BAS EN 1457:2005 Dimnjaci – Glinene/keramičke odvodne cijevi – Zahtjevi i metode ispitivanja (EN 1457:1999+AC:1999+A1:2002)

BAS EN 1806:2005 Dimnjaci – Glineni/keramički dimnovodni elementi za dimnjake s jednim zidom – Zahtjevi i metode ispitivanja (EN 1806:2000)

BAS EN 13502:2005 Dimnjaci – Zahtjevi i metode ispitivanja za keramičke odvodne cijevi (EN 13502:2002)

EN 1858:2003 Dimnjaci – Dijelovi – Betonski elementi dimnjaka (EN 1858:2003)

BAS EN 12446:2005 Dimnjaci – Komponente – Betonski elementi za vanjski zid (plašt) (EN 12446:2003)

BAS EN 1856-1:2005 Dimnjaci – Zahtjevi za metalne dimnjake – 1. dio: Konstruktivni elementi za sistem odvodnjavanja dimnjaka (EN 1856-1:2003)

BAS EN 1856-2:2007 Dimnjaci – Zahtjevi za metalne dimnjake – 2. dio: Unutarnje cijevi i spoljnji komadi za povezivanje odvodnih cijevi (EN 1856-2:2004)

BAS EN 12391-1:2007 Dimnjaci – Standard za izvođenje metalnih dimnjaka – Dio 1: (EN 12391-1:2003)

PRIOLOG B

PREFABRIKOVANI (SISTEMSKI) DIMNJACI

B.1. Područje primjene

B.1.1. Ovim se Prilogom, uskladjeno članu 15. stavu 1. ovoga Pravilnika propisuju tehnička odnosno specificirana svojstva i drugi zahtjevi za predfabrikovane (sistemske) dimnjake.

B.1.2. Predfabrikovani (sistemske) dimnjak u smislu tačke B.1.1. ovoga Priloga je dimnjak sastavljen od međusobno kompatibilnih elemenata za dimnjake proizveden u pogonu za proizvodnju predfabrikovanih (sistemskih) dimnjaka izvan gradilišta.

B.1.3. Tehnička svojstva i drugi zahtjevi, te potvrđivanje uskladenosti predfabrikovanih (sistemskih) dimnjaka

određuje se odnosno provodi prema normama iz tačke B.5.1. ovoga Priloga, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Priloga te u skladu s odredbama posebnog propisa.

B.2. Specificirana svojstva, potvrđivanje uskladenosti i označavanje

B.2.1. Specificirana svojstva

B.2.1.1. Tehnička svojstva predfabrikovanih (sistemskih) dimnjaka moraju ispunjavati opće i posebne zahtjeve bitne za krajnju namjenu u građevini, i ovisno o vrsti predfabrikovanog (sistemskog) dimnjaka moraju biti specificirana prema odredbama odgovarajuće norme iz tačke B.5.1. ovoga Priloga, normama na koje te norme upućuju te odredbama ovoga Priloga.

B.2.1.2. Tehnička svojstva predfabrikovanog (sistemskog) dimnjaka specificiraju se u projektu građevine.

B.2.2. Potvrđivanje uskladenosti

B.2.2.1. Potvrđivanje uskladenosti predfabrikovanog (sistemskog) dimnjaka, ovisno o vrsti dimnjaka, provodi se prema odredbama Dodatka ZA normi BAS EN 13063-1, BAS EN 13063-2, BAS EN 13069, i BAS EN 1856-1, normama na koje te norme upućuju te odredbama ovoga Priloga i posebnog propisa.

B.2.3. Označavanje

B.2.3.1. Predfabrikovani (sistemski) dimnjak označava se, ovisno o vrsti dimnjaka, na otpremnici i na ambalaži odnosno dimnjaku prema odredbama odgovarajuće norme iz tačke B.5.1. ovoga Priloga. Oznaka mora obvezno sadržavati upućivanje na tu normu, a u skladu s posebnim propisom.

B.3. Ispitivanje

B.3.1. Predfabrikovani (sistemski) dimnjak ispituje se, ovisno o vrsti dimnjaka, prema odredbama odgovarajuće norme iz tačke B.5.1. ovoga Priloga i normama na koje te norme upućuju.

B.4. Kontrola predfabrikovanog (sistemskog) dimnjaka prije ugradnje

B.4.1. Predfabrikovani (sistemski) dimnjak za kojeg je uskladenost potvrđena na način određen ovim Prilogom i izdana isprava o uskladenosti, smije se ugraditi u građevinu ako je sukladan zahtjevima projekta te građevine.

B.4.2. Prije ugradnje predfabrikovanog (sistemskog) dimnjaka provode se odgovarajuće nadzorne radnje određene normama prema priznatim tehničkim pravilima i odredbama ovog pravilnika, te druge kontrolne radnje određene Prilogom »D« ovoga Pravilnika.

B.5. Norme

B.5.1. Norme za predfabrikovane (sistemske) dimnjake

BAS EN 1443:2003 Dimnjaci – Opći zahtjevi (EN 1443:2003)

BAS EN 13063-1:2007 Dimnjaci – Sistemi dimnjaka sa glineno/keramičkim unutarnjim cijevima – 1. dio: Zahtjevi i metode ispitivanja na postojanost pri zapaljivosti čađi (EN 13063-1:2005)

BAS EN 13063-2:2007 Dimnjaci – Sistemi dimnjaka sa glineno/keramičkim unutarnjim cijevima – 2. dio: Zahtjevi i metode ispitivanja u uslovima vlage (EN 13063-2:2005)

BAS EN 13069:2007 Dimnjaci – Sistemi dimnjaka sa glineno/keramičkim oblogama za dimnjačne sisteme – Zahtjevi i metode ispitivanja (EN 13069:2005)

BAS EN 1856-1:2005 Dimnjaci – Zahtjevi za metalne dimnjake – 1. dio: Konstruktivni elementi za sistem odvodnjavanja dimnjaka (EN 1856-1:2003)

PRIOLOG C

PROJEKTOVANJE DIMNJAKA

C.1. Područje primjene

C.1.1. Ovim se Prilogom u skladu sa odredbom člana 18. stav 3. ovoga Pravilnika propisuju pravila za projektovanje dimnjaka u građevinama, ako ovim Pravilnikom nije drugačije određeno.

C.1.2. Odredbe ovoga Priloga odnose se na projektovanje dimnjaka uzimajući u obzir i osnove proračuna i djelovanja na dimnjake te projektovanje dimnjaka otpornih na potres.

C.2. Projektovanje i proračun

C.2.1. Pravila za projektovanje dimnjaka određena su bosanskohercegovačkim normama iz tačke C.4.1. ovoga Priloga, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Priloga i priznatim tehničkim pravilima koja nisu u

suprotnosti sa odredbama ovog pravilnika.

C.2.2. Kod projektovanja mora se uzeti u obzir međusobno djelovanje dimnjaka i ostalih dijelova građevine.

C.2.3. Proračun, djelovanja, otpornost na potres, otpornost na požarno djelovanje, projektovanje i geotehničko projektovanje nosive konstrukcije dimnjaka provodi se uskladjeno posebnim Propisima.

C.3. Tehnička svojstva

C.3.1. Tehnička svojstva glinenih/keramičkih, betonskih i metalnih proizvoda za dimnjak specificiraju se u dijelu projekta koji se odnosi na dimnjak prema odredbama Priloga »A« ovoga Pravilnika.

C.3.2. Tehnička svojstva predfabrikovanih (sistemskih) dimnjaka specificiraju se u dijelu projekta koji se odnosi na dimnjak prema odredbama Priloga »B« ovoga Pravilnika.

C.3.3. Tehnička svojstva drugih građevinskih proizvoda (npr. ziđa, zidnih elemenata, morta, betona, armature i sastavnih materijala) specificiraju se u dijelu projekta koji se odnosi na dimnjak prema odredbama posebnih Propisa.

C.4. Norme

C.4.1. Norme za projektovanje i proračun

BAS EN 1443:2003 Dimnjaci – Opći zahtjevi (EN 1443:2003)

BAS EN 13384-1:2005 Dimnjaci – Toplotne i dinamičke metode proračuna fluida – 1. dio: Opsluživanje dimnjaka sa jednog ložišnog mjesta (EN 13384-1:2002)

BAS EN 13384-1/AC:2005 Dimnjaci – Toplotne i dinamičke metode proračuna fluida – 1. dio: Opsluživanje dimnjaka sa jednog ložišnog mjesta (EN13384-2002/AC:2003)

BAS EN 13384-2:2005 Dimnjaci – Toplotne i dinamičke metode proračuna fluida – 1. dio: Opsluživanje dimnjaka sa više od jednog ložišnog mjesta (EN 13384-2:2003)

PRILOG D

IZVOĐENJE I ODRŽAVANJE DIMNJAKA

D.1. Područje primjene

D.1.1. Ovim se Prilogom uskladjeno članu 29., stav 4. ovoga Pravilnika propisuju tehnički i drugi zahtjevi i uslovi za izvođenje, nadzorne radnje, dokazivanje upotrebljivosti, naknadno dokazivanje tehničkih svojstava i održavanje dimnjaka.

D.1.2. Izvođenje, dokazivanje upotrebljivosti i održavanje dimnjaka provodi se prema normama iz tačke D.4.1. ovoga Priloga, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Priloga, te u skladu s odredbama posebnih propisa.

D.2. Izvođenje, ugradnja, upotrebljivost, nadzorne radnje i kontrolni postupci na gradilištu

D.2.1. Izvođenje i ugradnja

D.2.1.1. Dimnjaci u građevinama izvode se na gradilištu od glinenih/keramičkih, betonskih i metalnih proizvoda za dimnjake kao montažni i zidani dimnjaci ili se ugrađuju kao predfabrikovani (sistemski) dimnjaci. Montažni, zidani i predfabrikovani (sistemski) dimnjaci moraju se izvesti odnosno ugraditi prema tehničkoj uputi za izvedbu, ugradnju i upotrebu, normama iz toke D.4.1. ovoga Priloga, normama na koje te norme upućuju i odredbama ovoga Priloga.

D.2.1.2. Nosive konstrukcije dimnjaka (ziđa, zidnih elemenata, morta, betona, armature i sastavnih materijala) izvode se prema odredbama posebnih Propisa

D.2.1.3. Rukovanje, skladištenje i zaštita glinenih/keramičkih, betonskih i metalnih proizvoda za dimnjake, predfabrikovanih (sistemskih) dimnjaka i ostalih građevinskih proizvoda koji se ugrađuju u nosivu konstrukciju dimnjaka treba biti u skladu sa zahtjevima tehničkih specifikacija koje se odnose na te proizvode, tehničkoj uputi te u skladu s projektom građevine, odredbama ovoga Priloga i odredbama posebnih propisa.

D.2.1.4. Izvođač za izvedbu odnosno ugradnju dimnjaka mora prije početka izvedbe odnosno ugradnje dimnjaka provjeriti odgovaraju li glineni/keramički, betonski ili metalni proizvodi za dimnjake odnosno predfabrikovani (sistemski) dimnjaci zahtjevima iz projekta građevine, te je li tokom rukovanja i skladištenja tih proizvoda došlo do njihovog oštećivanja, deformacije ili drugih promjena koja bi bila od uticaja na tehnička svojstva dimnjaka.

D.2.1.5. Izvođač nosive konstrukcije dimnjaka mora prije početka izvedbe provjeriti odgovaraju li građevinski proizvodi koji se ugrađuju u nosivu konstrukciju dimnjaka zahtjevima iz projekta građevine i zahtjevima posebnih propisa, te je li tokom rukovanja i skladištenja tih proizvoda došlo do njihovog oštećivanja, deformacije ili drugih

promjena koje bi bile od uticaja na tehnička svojstva nosive konstrukcije dimnjaka.

D.2.1.6. Nadzorni inženjer neposredno prije početka izvođenja odnosno ugradnje dimnjaka mora:

- a) provjeriti postoji li isprava o uskladenosti za glinene/keramičke, betonske, metalne građevinske proizvode za dimnjake odnosno predfabrikovanog (sistemskog) dimnjaka i ostale građevinske proizvode koji se ugrađuju u nosivu konstrukciju dimnjaka i jesu li iskazana svojstva uskladenjena zahtjevima iz projekta građevine,
- b) provjeriti jesu li glineni/keramički, betonski i metalni proizvodi za dimnjake odnosno predfabrikovani (sistemski) dimnjak i ostali proizvodi koji se ugrađuju u nosivu konstrukciju dimnjaka postavljeni i povezani u skladu s projektom građevine i/ili tehničkom uputom za ugradnju i upotrebu dimnjaka, te u skladu s Prilogom »C« ovoga Pravilnika i odredbama posebnih Propisa,
- c) provjeriti da li položaj dimnjaka u građevini u odnosu na okolne građevine, okolno raslinje ili druge prepreke koje mogu biti od uticaja za nesmetano funkcioniranje dimnjaka, odgovara pretpostavama iz projekta,
- d) dokumentirati nalaze svih provedenih provjera zapisom u građevinski dnevnik.

2.1.7. Nakon izvođenja dimnjaka nadzorni inženjer mora provjeriti prohodnost izvedenog dimnjaka i usklađenost dimnjaka obzirom na projektom predviđeni uređaj za loženje te dokumentirati nalaz te provjere zapisom u građevinski dnevnik.

D.2.2. Upotrebljivost dimnjaka

D.2.2.1. Pri dokazivanju upotrebljivosti dimnjaka treba uzeti u obzir:

- a) zapise u građevinskom dnevniku o svojstvima i drugim podacima o građevinskim proizvodima ugrađenim u dimnjak,
- b) rezultate nadzornih radnji i kontrolnih postupaka koja se u skladu sa ovim Pravilnikom obvezno provode prije ugradnje građevinskih proizvoda u dimnjak,
- c) dokaze upotrebljivosti (rezultate ispitivanja, zapise o provedenim postupcima i dr.) koje je izvođač osigurao tokom izvođenja dimnjaka,
- d) rezultate ispitivanja određenih projektom građevine ili ispitivanja provedenih u slučaju sumnje,
- e) uslove građenja i druge okolnosti koje mogu biti od uticaja na tehnička svojstva dimnjaka, a mogu se utvrditi prema građevinskom dnevniku i drugoj dokumentaciji koju izvođač mora imati na gradilištu, te dokumentaciju koju mora imati proizvođač građevinskog proizvoda.

D.2.2.2. Ispitivanje dimnjaka u svrhu dokazivanja upotrebljivosti provodi se u skladu s odredbama iz projekta građevine.

D.2.2.3. Ispitivanje dimnjaka u slučaju sumnje obvezno se provodi, tako da se na odgovarajući način primjeni norma BAS EN 13216-1 .

D.2.2.4. Dokazivanje upotrebljivosti nosive konstrukcije dimnjaka provodi se uskladjeno odredbama posebnih Propisa.

D.2.3. Naknadno dokazivanje tehničkih svojstava dimnjaka

D.2.3.1. Za dimnjak koji nema projektom predviđena tehnička svojstva ili se ona ne mogu utvrditi zbog nedostatka potrebne dokumentacije, mora se naknadnim ispitivanjima i naknadnim proračunima utvrditi tehnička svojstva dimnjaka i nosive konstrukcije dimnjaka odgovarajućom primjenom norme BAS EN 13216-1 i normama na koje te norme upućuju, te odredbama ovoga Priloga i posebnih Propisa.

D.2.3.2. Radi utvrđivanja tehničkih svojstava dimnjaka i nosive konstrukcije dimnjaka iz tačke D.2.5.1. ovoga Priloga potrebno je prikupiti odgovarajuće podatke o dimnjaku i nosivoj konstrukciji dimnjaka u opsegu i mjeri koji omogućavaju procjenu stupnja ispunjavanja bitnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti, požarne otpornosti i drugih bitnih zahtjeva za dimnjak prema odredbama posebnih propisa.

D.3. Održavanje dimnjaka

D.3.1. Radnje vezane za održavanje dimnjaka treba provoditi prema odredbama ovoga Priloga i normama na koje upućuje ovaj Prilog, te odgovarajućom primjenom odredbi iz Priloga »A«, »B« i »C« ovoga Pravilnika.

D.3.2. Redoviti pregledi u svrhu održavanja dimnjaka provode se uskladjeno zahtjevima iz projekta građevine, ali najmanje jednom godišnje.

D.3.2.1. Način obavljanja redovitih pregleda u svrhu održavanja dimnjaka određuje se projektom građevine, a uključuje najmanje:

- a) vizualni pregled, u kojeg je uključeno utvrđivanje položaja i veličine pukotina te drugih oštećenja bitnih za očuvanje tehničkih svojstva dimnjaka,
- b) tlačnu probu u slučaju sumnje,
- c) usklađenost uređaja za loženje i dimnjaka.

D.3.2.2. Pregled dimnjaka uskladjeno odredbi tačke D.3.2.1. ovoga Priloga provodi se i prije prve upotrebe uređaja za loženje, odnosno prije ponovne upotrebe ako dimnjak nije bio u upotrebi dulje od godinu dana.

D.3.2.3. Prigodom pregleda dimnjaka iz tačke D.3.2.1. i D.3.2.2. ovoga Priloga dimnjak se obvezno čisti primjereno vrsti dimnjaka (mehanički i/ili na drugi način).

D.3.2.4. Izvanredni pregled dimnjaka provodi se prije svake promjene uređaja za loženje ili promjene goriva, nakon svakog izvanrednog događaja koji može uticati na tehnička svojstva dimnjaka ili izaziva sumnju u upotrebljivost dimnjaka te po nalogu inspekcije. Izvanredni pregled dimnjaka uključuje ispitivanja dimnjaka odgovarajućom primjenom norme BAS EN 13216-1 te normi na koje norme upućuju kao i odredbi ovoga Priloga i posebnih propisa.

D.3.2.5. U slučaju iz tačke D.3.2.4. ovoga Priloga, pregled nosive konstrukcije dimnjaka provodi se prema odredbama posebnih propisa.

D.3.3 Zamjena dimovodne cijevi postojećeg dimnjaka ugradnjom predfabrikovane dimovodne cijevi mora se provesti na način da se tim radovima ne utječe na zatečena tehnička svojstva građevine koja nisu u vezi s odvođenjem dimnih gasova tim dimnjakom.

D.3.3.1. Predfabrikovana dimovodna cijev iz tačke D.3.3. ovoga Priloga mora ispunjavati uslove određene Prilogom »B« ovoga Pravilnika.

D.3.3.2. Tehnička uputa proizvođača za zamjenu dimovodne cijevi postojećeg dimnjaka ugradnjom predfabrikovane dimovodne cijevi, te sama ugradnja predfabrikovane dimovodne cijevi mora biti takva da dimnjak nakon ugradnje predfabrikovane dimovodne cijevi ispunjava zahtjeve iz ovoga Pravilnika.

D.3.3.3. Dokumentaciju o pregledima iz tačke D.3.2. te ugradnji prefabrikovane dimovodne cijevi iz tačke D.3.3. ovoga Priloga kao i drugu dokumentaciju o održavanju dimnjaka dužan je trajno čuvati vlasnik građevine.

D.4. Norme

D.4.1. Norme za izvođenje i održavanje dimnjaka

BAS EN 1457:2005 Dimnjaci – Glinene/keramičke odvodne cijevi – Zahtjevi i metode ispitivanja (EN 1457:1999+AC:1999+A1:2002)

BAS EN 1806:2005 Dimnjaci – Glineni/keramički dimovodni elementi za dimnjake s jednim zidom – Zahtjevi i metode ispitivanja (EN 1806:2000)

BAS EN 13502:2005 Dimnjaci – Zahtjevi i metode ispitivanja za keramičke odvodne cijevi (EN 13502:2002)

BAS EN 13063-1:2007 Dimnjaci – Sistemi dimnjaka sa glineno/keramičkim unutarnjim cijevima – 1. dio: Zahtjevi i metode ispitivanja na postojanost pri zapaljivosti čađi (EN 13063-1:2005)

BAS EN 13063-2:2007 Dimnjaci – Sistemi dimnjaka sa glineno/keramičkim unutarnjim cijevima – 2. dio: Zahtjevi i metode ispitivanja u uslovima vlage (EN 13063-2:2005)

BAS EN 13069:2007 Dimnjaci – Sistemi dimnjaka sa glineno/keramičkim oblogama za dimnjačne sisteme – Zahtjevi i metode ispitivanja (EN 13069:2005)

BAS EN 12391-1:2007 Dimnjaci – Standard za izvođenje metalnih dimnjaka – Dio 1: (EN 12391-1:2003)

D.4.2. Norme za ispitivanje dimnjaka

BAS EN 13216-1:2004 Dimnjaci – Metode ispitivanja za sistem dimnjaka – 1. dio: Opći zahtjevi (EN 13216-1:2004)